

Total number of printed pages-8

63(FY)SEM-4/MIN(A)/ECOMIN2054A

2025

ECONOMICS

[Minor (A)]

Paper : ECOMIN2054A

(Development Economics-I)

Full Marks : 70

Pass Marks : 28

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Answer the following questions : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Which one of the following is *not* a standard indicator of economic development ?

তলৰ কোনটো অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ আদৰ্শ সূচক নহয় ?

(i) Per capita income

জনমূৰি আয়

(ii) Human development index

মানব উন্নয়ন সূচক

(iii) Total population

মুঠ জনসংখ্যা

(iv) Literacy rate

সাক্ষৰতাৰ হাৰ

(b) HDI is calculated by which organization ?

HDI কোনটো সংস্থাই গণনা কৰে ?

(i) UNDP

(ii) WHO

(iii) IMF

(iv) ILO

(c) MPCE stands for

MPCE মানে

(i) Minimum per capita expenditure

ন্যূনতম জনমূৰি ব্যয়

(ii) Monthly per capital expenditure

মাহিলী জনমূৰি ব্যয়

(iii) Maximum per capita expenditure

সৰ্বোচ্চ জনমূৰি ব্যয়

(iv) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(d) Who developed the theory of Big Push ?

বৰ চাপ তত্ত্বটো আগবঢ়াইছিল—

(i) Adam Smith

(ii) Simon Kuzet

(iii) Rosenstein-Rodan

(iv) Ragnar Nurkse

(e) Which of the following is *not* an indicator of inequality ?

(i) Gini coefficient

গিনি সহগ

(ii) Lorenz curve

লৰেঞ্জ লেখ

(iii) Theil index

থেইল সূচাংক

(iv) Gross national income

মুঠ জাতীয় আয়

(f) Technological change means

প্রযুক্তিগত পৰিবৰ্তন মানে—

(i) Change in consumer behaviour

উপভোক্তাত আচৰণৰ পৰিবৰ্তন

(ii) Increase in government expenditure

চৰকাৰী ব্যয়ৰ বৃদ্ধি

(iii) Improvement of tools and process

পদ্ধতি আৰু প্ৰক্ৰিয়াৰ উৎকৰ্ষ সাধন

(iv) A change in tax system

কৰ পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তন

(g) Sen's capability approach focuses on

সেনৰ সক্ষমতা পদ্ধতিয়ে গুৰুত্ব দিয়ে

(i) Technological advancement

প্ৰযুক্তিগত উৎকৰ্ষ সাধন

(ii) Government intervention

চৰকাৰৰ হস্তক্ষেপ

(iii) What people are able to do

মানুহে কি কৰিবলৈ সক্ষম হয়

(iv) Standard of living

জীৱনধাৰণৰ মানদণ্ড

(h) Poverty trap can lead to

দৰিদ্ৰতা পাৰ্থই সৃষ্টি কৰিব পাৰে

(i) Increased employment opportunity

বৰ্দ্ধিত সংস্থাপনৰ সুযোগ

(ii) Improved technology

উন্নত প্ৰযুক্তিবিদ্যা

(iii) Higher income

উচ্চ আয়

(iv) Increased violence

বৰ্দ্ধিত হিংসা

(i) Balanced growth implies

সুষম বৃদ্ধি বুলিলে বুজায়

(i) Growth of different sectors at their natural rates of growth

স্বাভাৱিক হাৰত বিভিন্ন খণ্ডৰ বৃদ্ধি

(ii) Equal allocation of resources to different sectors

বিভিন্ন খণ্ডত সম্পদৰ সম আবণ্টন

(iii) Equal development of various activities

বিভিন্ন কাৰ্যকলাপৰ সম বিকাশ

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাইকেইটা

(j) Technology transfer implies

প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ স্থানান্তৰৰ অৰ্থ

(i) Creation of new product

নতুন সামগ্ৰীৰ সৃষ্টি

(ii) Technology is shared freely

প্ৰযুক্তিৰ মুক্ত বিতৰণ

(iii) Transfer of expertise from one organization to another

এটা সংস্থাৰ পৰা আন এটা সংস্থালৈ বিশেষজ্ঞতাৰ স্থানান্তৰ

(iv) Innovation of new technology

নতুন প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ উদ্ভাৱন

2. Answer the following questions : (any five)

2×5=10

(a) What are the two sides of vicious circle of poverty ?

দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰৰ দুটা পিঠি কি কি ?

- (b) On what basis is HDI calculated ?
HDI কিহৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি গণনা কৰা হয় ?
- (c) What do you mean by low level equilibrium trap ?
নিম্ন স্তৰৰ ভাৰসাম্যৰ পাৰ্থ বুলিলে কি বুজা ?
- (d) Write the poverty trap zone ?
দৰিদ্ৰ পাৰ্থৰ এলেকাটো লিখা ।
- (e) Define balanced and unbalanced growth.
সুষম আৰু বিষম বৃদ্ধিৰ সংজ্ঞা দিয়া ।
- (f) What is the range in PQLI ?
PQLI ৰ পৰিসীমা কি ?
- (g) Mention the aim of entrepreneurship ?
উদ্যোগীকৰণৰ লক্ষ্য উল্লেখ কৰা ।

3. Answer the following questions: **(any six)**

5×6=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) What are the characteristics of modern economic growth ?
আধুনিক অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?
- (b) Briefly discuss the role of technology in a developing economy.
উন্নয়নশীল অৰ্থনীতিত প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ ভূমিকা সংক্ষেপে আলোচনা কৰা ।

- (c) Elucidate the relationship between inequality and economic development.
অসমতা আৰু অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ সম্পৰ্কসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।
- (d) Discuss the main causes of vicious circle of poverty.
দৰিদ্ৰতাৰ পাকচক্ৰৰ মূল কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা ।
- (e) Point out the main differences between balanced and unbalanced growth.
সুষম আৰু বিষম বৃদ্ধিৰ মূল পাৰ্থক্যসমূহ দেখুওৱা ।
- (f) Briefly discuss Sen's contribution to economic development.
অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত সেনৰ বৰঙণি সংক্ষেপে আলোচনা কৰা ।
- (g) Discuss in detail the calculation of HDI.
HDI গণনা পদ্ধতিটো বিতংভাৱে আলোচনা কৰা ।
- (h) Explain the importance of Gini coefficient and Lorenz curve as measures of inequality.
অসমতাৰ পৰিমাপত গিনি সহগ আৰু লৰেঞ্জ লেখৰ গুৰুত্ব ব্যাখ্যা কৰা ।
- (i) Write a short note on Physical Quality of Life Index.
শাৰীৰিক জীৱন মান সূচকৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা ।

4. Answer the following questions : *(any two)*

10×2=20

(a) Discuss the determinants of growth.

অৰ্থনৈতিক বৃদ্ধিৰ নিৰ্ণায়কসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Explain the different methods of measuring poverty.

দৰিদ্ৰতা পৰিমাণৰ বিভিন্ন কৌশলসমূহ বিশ্লেষণ কৰা।

(c) Discuss the role of entrepreneurship in economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত উদ্যোগীকৰণৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

(d) Critically discuss different indicators of economic development.

অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ বিভিন্ন সূচকসমূহৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা কৰা।
